

אחרי חי"ז שיחה א'

זה שהכהן גדול צריך להיות נשוי אינו מצד יום הכיפורים אלא שהוא השלימות דכהן גדול. וזהו הקשר לסיום המסכת, שבה מבואר שהטהרה אינו מצד פעולת יום הכיפורים אלא מצד מעלת בני"י – "אשריכם ישראל".

על הפסוק "וכפר בעדו ובעד ביתו", דרשו רז"ל "ביתו זו אשתו", שהכהן גדול צריך להיות נשוי ביום הכיפורים. והנה, מזה שהרמב"ם כותב שגם שאר העבודות דיום הכיפורים, שאינם מיוחדים ליום הכיפורים, צריכים להיעשות על ידי כהן גדול נשוי, משמע שסובר שזה שהכהן גדול צריך להיות נשוי אינו מצד יום הכיפורים אלא שהוא השלימות דכהן גדול, שביום הכיפורים צריך להיות בשלימות, ולכן צריך להיות נשוי.

אך צריך להבין מדוע אין התורה אומרת "אשתו" בפירוש? והביאור: שעל ידי זה מרמזת התורה מדוע הענין דנשוי מוסיף שלימות. והביאור בהקדים מאמר ר' יוסי "מימי לא קריתי לאישתי אשתי אלא לאשתי ביתי כו". דמעלת ר' יוסי היה שבכל דבר ראה רק את המטרה התכלית, וגם באשתו, הנה הוא ראה רק את המטרה והתכלית - בניית בית. וזה מרמזת התורה שהשלימות דכהן גדול הוא כשאשתו היא ביתו.

וזהו הקשר בין התחלת מסכת יומא (שבה מבואר הענין ד"ביתו זו אשתו") לסיום המסכת: "אמר רבי עקיבא אשריכם ישראל לפני מי אתם מטהרין ומי מטהר אתכם כו' שנאמר וזרקתי אליכם מים טהורים וטהרתם ואומר מקוה ישראל ה', מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקב"ה מטהר את ישראל".

וצריך להבין מה מוסיף רבי עקיבא על מאמר רבי אלעזר בן עזריה שלפני כן: "דרש רבי אלעזר בן עזריה מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו כו"?

ומדוע מביא רבי עקיבא ב' פסוקים מנביאים, ומדוע אינו מביא את הפסוק "לפני ה'" שבחומש?

והביאור בכל זה: כוונת רבי עקיבא הוא לומר שהטהרה אינו מצד פעולת יום הכיפורים אלא מצד מעלת בני ישראל – "אשריכם ישראל". וזהו הקשר להתחלת המסכת, שהענין דנשוי אינו מצד מעלת היום דיום הכיפורים אלא מצד מעלת הכהן גדול.

ועל זה מביא רבי עקיבא הפסוק "וזרקתי" שלא קאי על יום הכיפורים, ולכן מזה רואים שהטהרה הוא מצד מעלת בני ישראל. אך מפני שפסוק זה מדבר בזמן הגאולה, קא סלקא דעתך שהטהרה הוא מצד העת רצון דהגאולה, ולכן מביא רבי עקיבא את הפסוק "מקוה ישראל ה'" שאינו מדבר על זמן מיוחד. אך מכל מקום מביא מקודם את הפסוק "וזרקתי", מפני ש"וזרקתי" מורה על הטהרה הבא מלמעלה מצד ההתקשרות של הקב"ה עם נשמות ישראל שלמעלה מהטהרה שבא על ידי עבודת האדם – המרומזת בטבילה במקוה. (ולכן הטהרה דמת הוא דוקא על ידי הזאה, כי הטהרה מטומאת מת אינו יכול לבוא על ידי עבודת האדם לבדו). אך מכל מקום מביא את הפסוק "מקוה ישראל", כי בפסוק זה נאמר שהמקוה מטהר את הטמאים, דהכוונה בזה הוא שגם מי שיש בו טומאה חמורה שאינה יכולה להיטהר על ידי המקוה, מכל מקום מועלת הטבילה לטהר את הטומאה הקלה. דהאבה וההתקשרות מהקב"ה לנשמות ישראל אינה מוגבלת ומגיעה לכל אדם גם לטמא.

וההוראה: שאם יש לאדם רק כמה דקות פנויות יכול להיטהר ממקצת עונות וה' ימחול לו עליהם, אף
שעוד לא נטהר מכל עונותיו.